

Verksamhetsberättelse

2010

Verksamhetsåret 2010

Vision

Länsbibliotek Jönköping skall medverka till att bibliotekens utbud och service upplevs som omistliga i samtidens och framtidens samhälle.

Uppdrag

Länsbibliotek Jönköping skall initiera och driva utveckling, bygga nätverk, fortbilda bibliotekspersonal och övriga förmedlare samt ansvara för den kompletterade medieförsörjningen. Målet är att folkbiblioteken i länet skall vara attraktiva och intressanta i kunskaps- och informationsområdet. Biblioteken kan på många sätt vara en viktig faktor i den regionala utvecklingen, tillväxten och attraktiviteten.

De regionala biblioteksuppgifterna är:

- Biblioteksutveckling
- Kompletterande medieförsörjning
- Rådgivning och information
- Regional fortbildning inom bibliotekssektorn
- Specialtjänster inom vissa områden av biblioteksverksamheten
- Utgivning och utveckling av Jönköpings läns taltidning

Dialog och samverkan är grundläggande förutsättningar för utveckling, vilket blir tydligt genom att det allt oftare är ett handledande och processinriktat stöd som efterfrågas från kommunbiblioteken.

För att snabbare kunna svara upp till behov och efterfrågan från kommunbiblioteken har länsbiblioteket även under 2010 arbetat efter modellen att personer med anställning på bibliotek i länet utför uppdrag åt länsbiblioteket. Ökad flexibilitet och kunskapsspridningen är en effekt samt att länsbibliotekets verksamhet synlig- och tydliggörs på ett positivt sätt.

Den 1 juni införlivades Länsbibliotek Jönköping organisatoriskt i Regional utveckling, Kulturenheten, Landstinget i Jönköpings län. En kulturkommunikatör anställdes i augusti för att under hösten göra en kulturkartläggning inför framtagandet av den regionala kulturplanen.

Länsbibliotekets personal har fortsatt varit aktiva i många sammanhang för att synliggöra bibliotekens resurser och lyfta fram värdet av samverkan med och mellan bibliotek både lokalt, regionalt och nationellt.

Länsbiblioteket följer aktivt utvecklingen på den nationella nivån.

Personal 2010

Namn	Tjänst	Ansvarsområde	Omfattning
Christina Alloh	Assistent	Media, Webbmater	100%
Birgitta Athlei	Bibliotekarie		100% tom 100531
Johanna Billvén	Konsulent	Barn och ungdom	25% 100101 -101231
Maria Boquist,	Redaktör	Taltidningen	75% tom 100531
Katinka Borg	Länsbibliotekschef	Verksamhetsledning	100%
Lars Forssmed	Konsulent	Tillgänglighet/Taltidningen	100%
Philip Husberg	Redaktör	Taltidningen	100% tom 100531
Katarina Norstedt	Konsulent	IKT-kompetens	100% 100401-100630 25% 100801-101231
Annhild Ottosson	Konsulent	Medier	100%
Hanna Sjölin	Konsulent	IKT-lyft	25% 100101 -101231
Åsa Storck	Bibliotekarie	”En sak i taget”	25% 100101-100630
Ann Wiklund	Konsult	Verksamhetsutveckling	100101 -101231
Lina Ydrefelt	Kulturkommunikatör	Kulturkartläggning	100% från 100823

Av Kultur Jönköpings kommun köptes tjänster för administration och vaktmästeri under hela året. Efter övergången till landstinget, 1 juni, köptes även tjänster för kompletterande medieförsörjning och taltidningsverksamhet.

Kompletterande medieförsörjning

Nättjänster

Länsbiblioteket har tagit aktiv del i nationella nätverk som finns för effektivare förmedling av medier och information bl a genom att följa utvecklingen av en gemensam nationell bibliotekskatalog och fjärrlånehantering.

I KULDA's verksamhetsgrupper – styrgrupp och läns/mediagrupp har personal deltagit i möten och diskussioner kring samordning och utveckling av bibliotekens nättjänster.

Under våren initierade länsbiblioteket i samarbete med Jönköpings stadsbibliotek, kommunalsbiblioteken Råslätt och Öxnehaga i Jönköpings kommun samt Nässjö stadsbibliotek ett utvecklingsarbete kring den elektroniska dagstidningstjänsten Library PressDisplay.

Tjänsten möjliggör tillgång till ett större antal dagstidningar i fulltext från olika delar av världen för läsning i elektronisk form i realtid. Utvecklingsarbetet sker i projektform och syftet är att marknadsföra tjänsten såväl externt till allmänheten som internt till bibliotekspersonal i länet.

Talboksverksamhet

Länsbibliotekets fokus är att vid behov stötta kommunbiblioteken samt bevaka den nationella och internationella utvecklingen inom talboksverksamheten.

Länsbibliotekets konsulent har deltagit i nationellt nätverksmöte i tillgänglighetsfrågor. Medlemskapet i svenska Daisykonsortiet har förnyats. Konsulenten deltog på konferensen ”DAISY och tillgänglighet” arrangerad av svenska DAISY-konsortiet och Talboks- och punktskriftsbiblioteket, TPB.

Äppelhyllan

För inköp av anpassade medier med placering på den regionala Äppelhyllan på Jönköpings stadsbibliotek finns särskilt avsatta medel i budgeten för den kompletterande medieförsörjningen.

Under hösten 2010 har Länsbibliotekets konsulent besökt kommunens bibliotek i syfte att höja kompetensen samt efterfrågan kring anpassade medier för barn och unga.

En ”äppelväska” per kommun har tagits fram i syfte att underlätta marknadsföringen av dessa medier till olika grupper av förmedlare. Motprestationen blir att presentera en plan för hur marknadsföringsarbetet skall ske under 2011.

Verksamheten utvärderas i slutet av året.

Verksamhetsutveckling/Biblioteksutveckling

ABM-portalen

Ett samlat resultat av arbetet med ABM-portalen med förslag på fortsatt utveckling och drift gjordes för politikerna i början av året. Under året hölls ABM-portalen uppdaterad dock utan fortsatt utveckling eller marknadsföring.

Bibliotek24

Länsbiblioteket har deltagit i det kulturrådsstödda nationella projektet Bibliotek24 för ökad och likvärdig tillgång till information för alla – alltid.

Biblioteksstudie

I samverkan med Länsbibliotek Gävle Uppsala och Regionbibliotek Stockholm görs en studie vars syfte är att analysera konsekvenserna av nedläggning av biblioteksservice. Från Jönköpings län deltar Eksjö kommun. Studien avslutas i mars 2011 och kommer bl.a. att presenteras på Biblioteksdagarna.

Biblioteken på Högländet

Utvecklingsarbetet som länsbiblioteket under flera år drivit tillsammans med högländskommunerna avslutades vid halvårsskiftet. Beslutet fattades av bibliotekscheferna och länsbiblioteket tillsammans. Förändringar på chefsnivå inom högländet och avsaknad av engagemang från biblioteken var den främsta anledningen.

Aneby bibliotek

Ett strategidokument för biblioteksverksamheten i form av en rapport presenterades av extern konsult vid årets början på kommunstyrelsens möte i Aneby. Rapporten har sedan varit utgångsläget för det fortsatta arbetet under året. Länsbiblioteket har i

dialog med bibliotekspersonalen stämt av den fortsatta processen som tyvärr, på grund av olika omständigheter, varit i stort sett vilande under hösten.

Gislaved

Gislaveds bibliotek genomförde på uppdrag av länsbiblioteket en undersökning kring förutsättningarna för att via en attraktiv och interaktiv webbplats öka barn/ungdomars intresse för bibliotek och läsning. För ökad samverkan och gemensamt lärande deltog även biblioteken i Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo samt länsbiblioteket.

Gnosjö bibliotek

Länsbiblioteket har under året, på flera olika sätt, varit ett stöd i bibliotekets utvecklingsarbete kring processkartläggning av mediernas väg.

Vaggeryds bibliotek

Länsbiblioteket har varit ett stöd i bibliotekets utvecklingsarbete ”Rum i rörelse”, under våren genom att skapa utrymme för planering och under hösten genom att leda fokusgrupper och dialogsamtal.

Värnamo bibliotek

I det fortsatta utvecklingsarbetet kring bibliotekets flytt till Gummifabriken, där utbildning, kultur, näringslivsservice skall samlas, har länsbiblioteket varit aktör och handledare i dialogcafé och fokusgrupp. Länsbiblioteket har initierat och stött samarbetet med arkitekten Daniel Koch kring biblioteksrummets uttryck.

Tillsammans med länsbiblioteket har samtal förts med högskolebiblioteket i Jönköping.

Länsbiblioteket gav stöd för genomförandet av ”En sak i taget”, en modell för kompetensutveckling innehållande sociala medier och andra digitala resurser.

Rummet som medium

Projektet som drivits i samverkan mellan länsbiblioteket och Huskvarna bibliotek med stöd från Statens Kulturråd avslutades under våren. Utgångspunkten var frågeställningen ”På vilket sätt kan vi på biblioteket skapa interaktion mellan rummet, webben, medierna och användarna?” En rapport med syfte att inspirera till fortsatt utveckling färdigställs i början av 2011 och blir underlag för det dialogseminarium som planeras under våren.

Ungdomsnätverk

Nätverket som arbetar med ungdomsfrågor på bibliotek deltog för tredje gången med monter på världens största lan- och datorspelsfestival DreamHack Winter 2010. Denna gång deltog länsbiblioteket och länets bibliotek i gemensam monter tillsammans med de övriga regionala kulturverksamheterna Hemslöjd i Jönköpings län, Film i Jönköpings län samt Jönköpings läns museum.

En konferens om ungas nätvanor arrangerades i anslutning till festivalen av SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, Ungdomsstyrelsen och Fritid Jönköpings kommun och Länsbibliotek Jönköping.

Virtuell Äppelhylla

Förstudien ”Virtuell Äppelhylla” finansierad av Statens kulturråd visade att arbetet med att utveckla en Virtuell äppelhylla kräver en nationell samordning.

Stimulera till läsning och litteratur

Att läsa och berätta gör förskolan rolig och lärorik

Länsbiblioteket har ansvarat för utvecklingsprojektet ”Att läsa och berätta gör förskolan rolig och lärorik” där förskolor och bibliotek i fem kommuner i Jönköpings län och Högskolan för Lärande och Kommunikation, HLK, har samarbetat. Projektet som avslutades hösten 2010 har drivits med stöd från Statens Kulturråd.

Från tanke till handling

Länsbibliotek Jönköping har beviljats medel från Statens kulturråd för ett tvåårigt projekt; ”Från tanke till handling”. Projektet vill lyfta fram de små barnens möte med litteraturen och utmana traditionella föreställningar om läsning och bibliotek. Samt via gränsöverskridande kollegiala samtal och reflektion kring barnverksamhet och arbetsmetoder utveckla den professionella rollen.

Läsombud

Länsbiblioteket har i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan genomfört två inspirationsdagar för läsombud inom handikapp- och äldreomsorgen i Jönköpings län.

Skönlitterärt nätverk/FLitteraturen

Länsbiblioteket har varit sammankallande till nätverksmöten och aktiv i stimulansen till utvecklingen av den litteraturförmedlande rollen på länets bibliotek. ”Stora bokbyardagen” är ett exempel som initierades av länsbiblioteket som en gemensam aktivitet för länets bibliotek för att möta allmänheten på kommunala allmänna platser.

Under försommaren inledde länsbiblioteket i samarbete med Sörängens folkhögskola och länets bibliotek projektet FLitteraturen, vars syfte är att lyfta länets lokala författare på en gemensam webbplats.

Poesifestivalen 2010

Länsbiblioteket bidrog ekonomiskt samt deltog i planerande och genomförande av Poesifestivalen 2010 på Sörängens folkhögskola.

Tillgänglighet

Jönköpings läns taltidning

Ett visions- och måldokument färdigställdes i början av året och ett marknadsföringsmaterial togs fram, bestående av broschyr, plansch och roll-ups. Materialet har marknadsförts genom utskick och besök på bland annat bibliotek,

sjukhus och Synskadades Riksförbund. Information om verksamheten har även skett tillsammans med syninstruktörer i länet, Länshandikapprådets referensgrupp samt via Nätverket för tillgänglig information inom regioner och landsting. Konsulenten på Länsbibliotek Jönköping deltog vid en träff med informatörer från kommuner och landsting arrangerat av Regionförbundet i Jönköpings län.

I februari deltog Jönköpings läns taltidning med en monter på äldremässan på Elmia i Jönköping.

När Landstinget i Jönköpings län blev huvudman för Länsbibliotek Jönköping den 1 juni valde de två redaktörerna på Jönköpings läns taltidning att stanna kvar som anställda i Jönköpings kommun. Länsbibliotek Jönköping köpte tjänsterna av kommunen fram till årsskiftet för undvika avbrott i utgivningen. En översyn av taltidningens nuvarande form, innehåll och utgivning gjordes under hösten.

Jönköpings läns taltidning utkommer en gång per vecka på cd-skiva i Daisyformat. Produktion och distribution köps från Regionbibliotek Västra Götaland. Stora delar av taltidningens innehåll går att lyssna på via webben.
www.jonkopingslanstaltidning.se

Antalet prenumeranter är cirka 240.

Forum för tillgänglig information

Under året har länsbiblioteket deltagit i det nybildade nätverket för kommunikations- och informationsfrågor initierat av Landstinget i Jönköpings län. Nätverket består av informatörer från landstinget samt personer från olika handikapporganisationer. Syftet med nätverket är att skapa ett forum där gruppen tillsammans arbetar för en god tillgänglighet av information.

Länsbiblioteket deltog i nätverksmöte för anpassad information tillsammans med representanter från Kronoberg, Halland och Västra Götaland.

Digital delaktighet

IKT-lyftet

Det nationella projektet IKT-lyftet, initierat av sex länsbibliotek och finansierat med stöd från Kulturrådet fortsatte. Projektet vars syfte är att minska den digitala klyftan har en nationell samordnare vars främsta uppgift är skapa samverkan mellan bibliotek och folkbildning. I december undertecknades ett "Digitalt upprop" av en rad olika organisationer på nationell nivå.

I november arrangerades seminariet "Finns det ett digitalt utanförskap i Jönköpings län och hur märks det?"

KlickIT

Regionförbundet beviljade medel för förstudien "KlickIT". Länsbiblioteket driver projektet där studieförbund och folkhögskolorna är medaktörer. Syftet är att

samverka kring utbildningar i IKT för personer som inte är vana att använda internet som ett vardagsredskap

IKT-kompetens för bibliotekspersonal

Konsulent från länsbiblioteket har under våren producerat instruktionsfilmer som motsvarar det utbud av databaser och nättjänster som finns på länets bibliotek. Instruktionsfilmerna är till för personalens handledning till allmänheten, men framför allt också som ett studiematerial för personalen. Under hösten marknadsfördes materialet på de enskilda biblioteken av länsbibliotekets konsulent i samband med att en diskussion kring det virtuella biblioteket lyftes.

En sak i taget

Värnamo bibliotek gavs stöd för att genomföra utbildningen ”En sak i taget”. Samtliga ur personalen deltog. Modellen som togs fram och prövades kommer att användas i länsbibliotekets fortsatta arbete med kompetensutveckling kring sociala medier, elektroniska resurser m.m.

IKT samverkan mellan fyra län

På initiativ av regionförbundet i Kalmar har länsbiblioteken i Jönköping, Kalmar och Sydost inlett samverkan kring IKT.

Mångkultur

Library PressDisplay

Länsbiblioteket initierade ett samarbete med Jönköpings stadsbibliotek, kommunalsbiblioteken Råslätt och Öxnehaga i Jönköpings kommun samt Nässjö stadsbibliotek kring den elektroniska dagstidningstjänsten Library PressDisplay. En av projektets målgrupper är personer med utländsk bakgrund som utgör en stor del av besökarna på länets bibliotek.

Fortbildning

Nätverksmöten för olika grupper av bibliotekspersonal har arrangerats.

Bibliotekscheferna bjöds in till chefsmöten fyra gånger under året.

Utöver detta har studiedagar, seminarier, fokusgrupper och dialogcaféer arrangerats med koppling till pågående projekt och utvecklingsarbeten.

2010 års kalendarium bifogas.

Information

Länsbibliotekets webbplats, www.f.lanbib.se med den integrerade bloggen bOomerang är en viktig och direkt informationskanal mellan länsbiblioteket och personalen vid biblioteken i länet.

Bibliotekscheferna får via mail aktuell information från länsbiblioteket varje månad.

Månadsbrevet, ett elektroniskt nyhetsbrev, har ambitionen att ge aktuell information och stimulera till fortsatt utveckling av biblioteksverksamheten i länet. Sändlistan innehåller adresser till bibliotekspersonal, politiker, samarbetspartners och övriga intresserade. Månadsbrevet når ca 275 mottagare.

Utöver detta byts information vid personliga möten, telefonsamtal och mail.

För kommunikation och möten inom olika arbetsgrupper och projekt har det webbaserade konferenssystemet Adobe Connect Pro använts.

Kompetensutveckling

Länsbibliotekets personal har deltagit i och bevakat seminarier och konferenser inom skilda fält och verksamhetsområden.

För att utveckla personalens eget formulerande och skrivande har en skraddarsydd utbildning köpts av Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping.

Teamledare och redaktörer vid taltidningen genomförde under våren ett reflektionsarbete tillsammans med en TV-pedagog från Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping.

Nätverk och representation

- Bibliotek24 – projekt för nationell biblioteksutveckling; styrgrupp
- Biblioteksrådet - högskolebiblioteket i Jönköping
- Föreningen Sveriges länsbibliotekarier, styrelsen
- Jönköpings läns bildningsförbund, styrelsen
- KULDA – konsortiesamköp av nättjänster, styr- och referensgrupp
- Kompetensrådet – Regionförbundet Jönköpings län
- Västanågruppen – verksamhetsledarna för regionala kulturinstitutioner i Jönköpings län
- Kulturforum - nätverket för regionala kulturkonsulenter för barn och unga
- Länshandikapprådets referensgrupp för kommunikations- och informationsfrågor
- Nätverk för anpassad information – Kronoberg, Halland, Västra Götaland och Jönköping
- Nätverk för ITpedagogerna i Jönköpings län
- Nationella nätverk för tillgänglighets-, IT- och mångkulturfrågor
- Nationellt nätverk för barn-, ungdoms- och skolbiblioteksfrågor
- Representant för folkbiblioteken i Jönköpings län i det Svenska Daisykonsortiet

Kalendarium 2010

22 januari	Bibblan goes DreamHack, nätverksmöte
27 januari	Kunskapsmiljö som designfråga: Biblioteksrum och lärandemiljöer
15 februari	Biblioteken på högländet, nätverksmöte
04 mars	Nätverksmöte för barnbibliotekarier
05 mars	Bibliotekschefsmöte
12 mars	Vad vill vi med skönlitteraturen?
15 mars	Kungliga biblioteket bjuder in till dialog
23 mars	Datorn som lär och inspirerar - barns berättarlust tas till en ny dimension
25 mars	"Världen i en låda"
07 april	Skönlitterära nätverket - nätverksmöte
14 april	Datorn som lär och inspirerar - barns berättarlust tas till en ny dimension
15 april	Tick tack — sånger, ramsor, dikter och berättelser för barn upp till 6 år
21 april	Karna Nyström. Tips om nya barn- och ungdomsböcker för barn
27 april	Bilderbokens mångfald och möjligheter - föreläsning med Agneta Edwards
28 april	Bilderbokens mångfald och möjligheter - föreläsning med Agneta Edwards
04 maj	Att leda en bokcirkel
24 maj	IKT-studieresa till biblioteken i Mjölby och Boxholm
25 maj	Skönlitterära nätverket - nätverksmöte
03 juni	Sociala medier - ett nytt sätt att kommunicera på nätet
04 juni	Nätverksmöte för barnbibliotekarier
10 juni	Poesifestivalen
16 augusti	Kunskapsepidemin 2010 – HLK, Jönköping
27 augusti	Bibliotekschefsmöte
07 september	Avslutning av projektet Att läsa och berätta gör förskolan rolig och lärorik
15 september	Barn/unga en prioriterad målgrupp
20 september	TellUs - med fokus på film och genusarbete i skolan
21 september	Skönlitterära nätverket, nätverksmöte
29 september	Digital delaktighet - vilken roll har biblioteket? Biblioteksföreningen
08 oktober	Nätverksmöte för barnbibliotekarier, Läsa & berätta
11 november	IKT-lyftet i Jönköpings län - en seminariedag om digital delaktighet
18 november	DreamHack Winter 2010 Presskonferens & planering
23 november	Hässleholmsdagen – barn- och ungdomslitteratur
25-27 november	DreamHack Winter 2010
01 december	Bibliotekschefsmöte